

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA'LIM, FAN
VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

SAMARQAND IQTISODIYOT VA SERVIS INSTITUTI

Ro'yxatga olindi
№ FD-08-14
29 » avgust 2024 yil

“TASDIQLAYMAN”
Samarqand iqtisodiyot va servis instituti
rektori M.E. Po'latov

SIFAT BOSHQARUVI

FANINING O'QUV DASTURI

Bilim sohasi: 400 000 – Biznes, boshqaruv va huquq
Ta'lim sohalari: 410 000 – Biznes va boshqaruv
Ta'lim yo'nalishlari: 60412500 – Marketing (tarmoqlar bo'yicha)

Samarqand – 2024

Fan/modul kodi MANAGE06	O'quv yili 2024-2025	Semestr 2	Kreditlar 6
Fan/modul turi Tanlov	Ta'lim tili O'zbek		Haftadagi dars soatlari 4
Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
1. Sifat boshqaruvi	90	90	180
<p>I. Fanning mazmuni</p> <p>«Sifat boshqaruvi» fani bakalavriatning kunduzgi va sirtqi 60412500-Marketing (tarmoqlar va sohalar bo'yicha) ta'lim yo'nalishlari talabarlari uchun mo'ljallangan. O'quv dastur fanining asosiy tamoyillaridan bo'lgan, ya'ni bozor sharoitida sifat va raqobatbardoshlik, korxona faoliyatini takomillashtirish, boshqaruvi sifat jihatdan yaxshilashga rahbarlik qilish, tashkilotning faoliyatini takomillashtirishda boshqaruv xodimlarining ishtiroki, faoliyatni yaxshilashda jamoaning qatnashuvi darajasi, takomillashtirish jarayonida xodimlarni boshqarish, ta'minot chilarni jalb qilish, boshqaruv tizimlarini takomillashtirish, standartlar, mahsulotlar va xizmatlarni sertifikatlashtirish, sifat ko'rsatkich larini aniqlash usullari, mahsulot sifatining tahlili, jarayonlarni statistik tartibga solish, tanlanma qabul qilish nazorati va o'lchashlarning sifati, ishlab chiqarishni sertifikatlashtirish, iste'molchilarning huquqlarini himoya qilish kabi masalalarni qamraydi.</p> <p>“Sifat boshqaruvi” fani raqamli iqtisodiyot sharoitida faoliyat yuritayotgan xo'jalik yurituvchi sub'yektlarning boshqaruv faoliyatini sifat jihatdan takomillashtirish va uning samaradorligini oshirishda muhim ahamiyatga ega. Shu boisdan, fanning ilm-fan va ishlab chiqarishdagi o'rnini, respublikada faoliyat yuritayotgan xo'jalik yurituvchi sub'yektlarning sifat jihatdan boshqaruv jarayoni samaradorligini oshirishni nazorat qilish, hamda tartibga solishda va samarali boshqaruv strategiyalarini ishlab chiqishdan foydalanish mahsulotlarini yaratishda namoyon bo'ladi.</p> <p>Fanning asosiy maqsadi – bo'lajak menejer larni boshqaruv faoliyatida zarur bo'lgan bilimlar va ishlab chiqaruv xodimlari boshqaruv faoliyatining asosiy maqsadi – bo'lajak menejer larni o'zlashtirish, sifatli boshqarishning zamonaviy usullarini o'rganish hamda bilimlarni shakllantirishdan iborat.</p> <p>Fanning vazifasi — uni o'rganuvchilarga sifat boshqaruvi fanining ishlab chiqarishdagi o'rnini, zamonaviy bozor sharoitlarida sifat va raqobatbardoshlik, korxona faoliyatini sifat jihatdan yangicha boshqaruv faoliyatini shakllantirish hamda mahsulotlar va xizmatlarni sertifikatlashtirish tartibi hamda ularni axborot inkoniyatlari taxlili bo'yicha nazariy va amaliy bilimlarni uzviylik va uzluksizlikda o'rgatishdan iborat.</p> <p>Fan bo'yicha talabalarining bilim, ko'nikma va malakalariga quyidagi talablar qo'yiladi. Talaba:</p>			
2.			

	qilishi muhim ahamiyat kasb etadi. Shuningdek, fanni yanada chuqur o'zlashtirishda o'quv uslubiy ta'minot, ya'ni darslik, elektron darslik, o'quv va uslubiy qo'llanmalar, modul topshiriqlaridan foydalanish tavsiya etiladi. Ma'ruza va amaliy mashg'ulotlarda turli metod va vositalardan, xususan aqliy hujum, klaster, amaliy ish va didaktik o'yinlar, amaliy masalalar yechish, portfolio, keys stadi va multimediaalardan, kompyuter dasturlari (Microsoft Yexel, Microsoft Power Point, Web Trust, SYS Trust)dan, internet sahifalari va tizimlaridan foydalaniladi.
5.	<p>VIII. Kreditlarni olish uchun talablar:</p> <p>Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha test yoki yozma ishini topshirish.</p> <p>Asosiy va qo'shimcha o'quv adabiyotlar hamda axborot manbaalari</p> <p>Asosiy adabiyotlar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Elaine Biach TQM for training. Toronto 1994 y. 2. Yo'ldoshev N.Q., Yusupova D.T., Sifat menejmenti o'quv qo'llanma. Toshkent – 2019. 3. G' H. Hojiahmedov, I. K. Yaxyayeva, M. N. Umarova, A. A. Usmonov "Sifat menejmenti" Toshkent – 2011. 4. Kane M. M., Ivanov B. V., Koreskov V. N., Sxirladze A. G. Sistem, metodi i instrumenti menedjmenta kachestva: Uchebnik dlya vuzov / Pod red. M. M. Kane. – SPb: Piter, 2009. 5. Hojiahmedov G'. H., Yaxyayeva I. K., Yo'ldoshev N. Q. —Mahsulot sifatini boshqarish o'quv qo'llanma. T.: —Iqtisodchil, 2010. <p>Qo'shimcha adabiyotlar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Mirziyoyev Sh.M. Erkin va faravon demokratik O'zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. Toshkent, « O'zbekiston », NMIU, 2017,-29 b. 7. Douglas A. Coleman., S. Oddy., The case for ISO 9000/The TQM Magazine. 2003g. <p>Internet manbalari:</p> <ol style="list-style-type: none"> 9. www.lex.uz—O'zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi 10. www.sies.uz —SamISI elektron kutubxonasi 11. www.ziynet.uz — ta'lim portali
7.	Samarqand iqtisodiyot va servis instituti tomonidan ishlab chiqilgan va ta sdiqlangan
8.	<p>Fan/ modul uchun mas'ul:</p> <p>A.Ə. Tangirov – SamISI, "Menejment" kafedrası dotsenti, i.f.n.</p> <p>Taqrizchilar:</p>
9.	Turdibekov X.I. – TDIU, Samarqand filiali direktori o'rinbosfiri, i.f.n., dotsent.

<p>- tashkilotning faoliyatini takomillashtirishda boshqaruv xodimlarining ishtiroki; faoliyatni yaxshilashda jamoaning qatnashuvi; faoliyatni takomillashtirish jarayonida xodimlarni boshqarish; boshqaruv tizimlarini takomillashtirish jarayoniga ta'minotchilarni jalb qilish to'g'risida bilishi kerak;</p> <p>- talaba jarayonlarni statistik tartibga solish; tanlanma qabul qilish nazorati va o'lchashlarning sifati; ishlab chiqarishni sertifikatlashtirish, iste'molchilarning huquqlarini himoya qilish ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak;</p> <p>- standartlar, mahsulotlar va xizmatlarni sertifikatlashtirish; boshqaruv jarayoni sifat jihatidan takomillashtirish; sifat ko'rsatkichlarini aniqlash usullari; mahsulot sifatining tahlili; ishlab chiqarishni sertifikatlashtirish malakalariga ega bo'lishi kerak.</p>	<p>II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari):</p> <p>1-mavzu. Maxsulot sifati va sifatni boshqarishning nazariy asoslari</p> <p>Mahsulot sifati va sifatning shakllanishiga ta'sir etuvchi omillar. Mahsulot sifatini baholash ko'rsatkichlari va usullari. Sifatni boshqarish nazariyasining rivojlanish bosqichlari. Mahsulot sifatini boshqarish tizimi. Mahsulot sifatini boshqarish va tahlil qilishning statistik usullari.</p> <p>2-mavzu. Bozor sharoitida sifat va raqobatbardoshlik.</p> <p>Bozor iqtisodiyoti sharoitida sifatni boshqarish. Sifat menejmenti fanini tarixi va hozirda dozarbligi. Fanning metodologik asoslari. Yo'nalishning ob'yekti, predmeti va boshqa fanlar bilan aloqasi. Dasturni amalga oshirishda Xalqaro standartlar I.S.O – 14001, 18001, 22001 tizimi asosida ichki bozorimizni raqobatbardosh mahsulotlar bilan to'yintirish va eksport imkoniyatlarini yanada oshirish ko'zda tutilgan.</p> <p>3-mavzu. Korxona faoliyatini takomillashtirish.</p> <p>Faoliyatni yaxshilashning 10 asosiy yo'nalishlari. Yuqori rahbariyat ning qiziquvchanligi. Faoliyatni yaxshilash ishlarining uzaro xamkorlik asosida boshqarilishini tashkil qilish. Boshqaruv jamoasining barcha a'zolarini ushbu faoliyatga jalb qilish. Xizmatchilar va ishchilarning ishtiroki. Tizimlar va jarayonlarni takomillashtirish guruxini tashkil qilish. Faoliyatni joriy davrdagi talablar va erishilgan natijalarni baholash. Yaxshilash jarayonining natijaviyligi. Yuqori rahbariyatning faoliyati. Faoliyatni yaxshilash bo'yicha boshqaruv kengashi. Faoliyatni yaxshilash bo'yicha kengashning ishi. Ishni yaxshilashning asosiy qoidalarini o'lchash. Faoliyatni yaxshilash strategiyasini ishlab chiqish. Sifatni pastligi oqibatida yuzaga keladigan xarajatlar. Targ'ibot va o'qitish. Rahbarlik qilishning ob'yektlari, resurslari va usullari. "O'z vaqtida" tamoyili bo'yicha xaziralarni boshqarish.</p> <p>4-mavzu. Faoliyatni yaxshilashga rahbarlik qilish.</p> <p>Boshqaruv organlari. Faoliyatni yaxshilash bo'yicha kengashning ishi. Joriy davrdagi talablar va erishilgan natijalarni baholash. Targ'ibot va o'qitish. Rahbarlik qilishning ob'yektlari, resurslari va usullari. Boshqaruv</p>
--	---

kengashi va ma'muriy guruhning vazifalari. Kengash ichki yig'ilishining kun tartibiga qanday qo'shimcha va o'zgartirishlar. Faoliyatni yaxshilash bo'yicha kengashning tadbirlari va bu tadbirlarni amalga oshirish qoidalariga ta'rif berib. Korxonaning past sifat oqibatida to'laydigan bilvosita harajatlari: "qoniqmagani indamas iste'molchi". Yaxshilash jarayoni doirasidagi o'qitish dasturlari bu jarayonning qatnashchilari talablar. Funktsional bo'linmalar faoliyatini yaxshilash rejalarini ishlab chiqish va amalga oshirish bosqichlari.

5-mavzu. Tashkilotning faoliyatini takomillashtirishda boshqaruv xodimlarining ishtiroki.

Tashkilotning faoliyatini takomillashtirishda boshqaruv xodimlarining ahamiyati. Jamoaviy boshqaruv tushunchasi va uning mazmuni. Boshqaruv xodimlarini o'qitish. O'z - o'zini attestatsiyalash jarayoni. Faoliyatni takomillashtirishda rahbar - ishchi aloqalarining ahamiyati. Rahbariyat faoliyatni yaxshilashda faol qatnashishga qaror qilish masalalari. Jamoaviy boshqaruvning samaradorligiga erishish tamoyillari, uning tashkilot va xodimlar uchun afzalliklarini tushuntirib bering. Jamoaviy boshqaruv tizimi samaradorligiga erishish shartlari. O'rta pog'ona rahbarlarini o'qitishning keltirilgan so'rovnomasida savollarga javoblarni asosida korxonaning faoliyati haqida xulosalar chiqaring. Boshqaruvchilar va ish yurituvchilardan tashkil topgan guruhning vazifalari.

6-mavzu. Faoliyatni yaxshilashda jamoaning qatnashuvi.

Guruhli yondashuv. Bo'linmalarining faoliyatini takomillashtirish bo'yicha guruhlar. Sifat to'garaklari. Jarayonlarni takomillashtirish bo'yicha guruhlar. Maqsadli guruhlar. Guruhlarning faoliyati. Bo'linma doirasida takomillashtirish. Tashkilot rahbariyatining ishchilar guruhi faoliyatini yig'indilash. Guruh yig'indilashini o'zlashtirish qoidalarini tavsiflash berish. Bo'linma faoliyatini takomillashtirish bo'yicha guruhning rivojlanish usullariga to'g'ri berish. Tasavvuriy guruh bo'linmasiz misolida BFTning namuna sifatida keltirilgan savollarga javob berish. Nazorat maqsadlarini amalga oshirish — asosiy maqsadga erishish vositasi.

7-mavzu. Faoliyatni takomillashtirish jarayonida xodimlarning

boshqarish.

S-mayzu. Boshqaruv tizimlarini takomillashtirish.

Jarayon tushunchasi. Jarayonni takomillashtirish. Jarayonlarni attestatsiyalash. “O‘z vaqtida” tamoyilining ahamiyati, vazifalari. Jarayonni takomillashtirish bo‘yicha guruh tomonidan hisobot taqdim etish tartibi. Ishlab chiqarilayotgan mahsulot va ko‘satilayotgan xizmatlarning sifatini ta‘minlash

42. Standartlar usidan nazorat organlari.
43. Davlat inspektorlarining huquq va majburiyatlari.
44. Standartlashtirish faoliyatining moliyaviy ta'minoti.
45. Majburiy sertifikatlashtirish shartlari va tartiblari.
46. Muvofiglik sertifikat va muvofiglik belgisi.
47. Mahsulot sifatining shakllanish bosqichlari.
48. Birlamchi sifat belgilarining eksport usullarida baholash tartibi.
49. Mahsulot sifatining baholash usullari.
50. Muxitlikka asoslangan xolda sifatni boshqarish.
51. ISO 9000 standartni to'g'risida umumiy tushunchalar va uning talablari.
52. ISO 9000 standartlari asosida sertifikatlashning o'tkazish va uning tashkilot faoliyatiga ta'siri
53. Sifat sohasida tashkilotdagi tashkiliy tuzilmalarining majburiyatlari va javobgarligi darajasi.
54. Mahsulot sifatining boshqarish strategiyasini ishlab chiqarish.
55. Sifat nazoratining qilish turlari va shakllari.
56. Sifatni boshqarish tizimlari.
57. O'zbekiston Respublikasining standartlashtirish davlat tizimi va uning vazifalari.
58. O'zbekiston Respublikasining sertifikatlashtirish milliy tizimi.
59. Sifatni boshqarishning iqtisodiy samaradorligini aniqlash.

Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan loyiha yozishi, esse, tezis yoki ilmiy maqola yozish, referatlar tayyorlash va uni taqdimot qilish tavsiya etiladi.

V. Fan bo'yicha kurs ishi (loyihasi)

Ushbu fandan kurs ishi o'quv reja da rejalashtirilmagan.

VI. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)

Fanni o'zlashtirish natijasida talabalar:

- talabularda sifat menejmenti fanining ishlab chiqarishdagi oʻrni; bozor sharoitlarida sifat va raqobatbardoshlik: korxona faoliyatini takomillashtirish; faoliyatni yaxshilashga rahbarlik qilish masalavurga ega boʻlishi;

usullari; mahsulot sifatining tahlili; ishlab chiqarishni sertifikatlashtirish malakalariga ega bo'lishi.

VII. Ta'lim texnologiyalari va metodlari

Fanini o'zlashtirishda ta'limning innovatsion ta'lim metodlaridan foydalanishi, yangi pedagogik, axborot va internet texnologiyalarini tadbiq

- birilamchi sifat ko'rsatkichlari.
5. Sifat ko'rsatkichlarining belgilanish shartlari.
 6. Chetlanish, nuqson va yaroqsiz mahsulot mohiyati va chetlanish va nuqsonlarning turlari.
 7. Mahsulot nafiligi va sifatini yaratish xarajatlarining o'zaro bog'liqligi.
 8. Sifatning ijtimoiy xarajatlari.
 9. Sifatning me'yoriy darajasi mohiyati va belgilash.
 10. Sifatni shakllantirishga ishlab chiqarish yondashuvi bosqichlari.
 11. Sifatni shakllantirishga kompleks yondashuvi bosqichlari. "Sifat xalqasi".
 12. Sifat ko'rsatkichlarini belgilash va ularga erishish.
 13. Sifatni ta'minlash, namoyon qilish va saqlab qolish vazifalari.
 14. O'zbekiston Respublikasida standartlashtirish va sertifikatlashtirishning huquqiy asoslari.
 15. Davlat standartlarini ishlab chiqish va tasdiqlash tartibi va tizimining vazifalari.
 16. Sifatni ta'minlash usullarining rivojlanish tarixi.
 17. Sifatni boshqarish atamasining turli shakllari.
 18. Sifatni boshqarishda ishlab chiqaruvchilarning manfaatlari.
 19. Mehnat sifatini boshqarish yondashuvi hamda jarayon sifatini boshqarish yondashuvi.
 20. Sifatni boshqarish tizimlarining mazmuni, maqsadi va vazifalari.
 21. Sifatni boshqarish tizimlarining asosiy elementlari.
 22. Sifatni boshqarish tizimlarining faoliyati bilan bog'liq muammolar.
 23. Korxonada sifat bilan bog'liq xarajatlar tavsifi.
 24. Nuqsonlarni tuzatish va oldini olish xarajatlarini hisobga olishni tashkil qilish.
 25. Sifatni rag'batlantirish choralarining mazmuni.
 26. Mehnat sifatini hamda mahsulot sifatini moddiy rag'batlantirish.
 27. Ijtimoiy-psixologik va tashkiliy rag'batlantirish choralari.
 28. Sifatni nazorat qilish mohiyati va turlari.
 29. Sifatni qilish nazorat qilish vazifalari.
 30. Korxonada sifatning nazoratini tashkil qilish.
 31. Korxonada sifatni nazorat qilish tizimlarining huquqiy asoslari.
 32. Sifatni nazorat qilishning texnologik jihatlari.
 33. Sifat tugaraklari mohiyati va maqsadlari va uni tashkil qilish tartibi.
 34. Sifat tugaraklari faoliyatini boshqarish.
 35. Mahsulot sifatini baholash usullari va tartibi.
 36. Ishlab chiqarishda sifatni baholash maqsadi va vazifalari.
 37. Sifatning me'yoriy darajasini oshirish bilan bog'liq muammolar.
 38. Standartlarning xususiyatlari bilan bog'liq muammolar.
 39. Manfaatlarga to'g'ri kelmasligi bilan bog'liq muammolar.
 40. O'zbekiston Respublikasida standartlashtirish maqsadlari va ularning mohiyati.
 41. Standartlarning turlari va ularga qo'yiladigan talablar.

guruhi va Sifatni tekshirish laboratoriyalari vazifasi. Jarayonlarni boshqarishni tashkil qilish. Jarayonlarni statistik tartibga solish va tizimli yondashuv. Jarayonlarni attestatsiyalash. Jarayonlarni takomillashtirish bo'yicha guruhlarining faoliyati. Sifatni ta'minlash tizimining amal qilinishi. Boshqaruv tizimlari amal qilinishining sifatini ta'minlash.

9-mavzu. Faoliyatni takomillashtirish jarayoniga ta'minotchilarni jalb qilish.

Ta'minotchilar bilan shartnoma asosida hamkorlik qilish. Ta'minotchilarni o'qitish va rag'batlantirish. Ta'minotchilarni nazorat qilish. Ta'minotchilarning faoliyatini attestatsiyalash va baholashlab chiqarishni boshqarishning mazmuni va mohiyati. Ishlab chiqarishni boshqarishning ikki tomoni: ijtimoiy-iqtisodiy, tashkiliy-texnik tomonlari o'zaro bog'liqligi. Ishlab chiqarishni boshqarishda ob'yekt va sub'yekt tushunchalari. Ishlab chiqarishni boshqarishda shaxsiy-insoniy va moddiy-ashyoviy omillar mohiyati, ishlab chiqarilgan mahsulot sifatini boshqarish, mahsulot sifatiga ta'sir etuvchi omillar. Sifat menejmenti, sifatni nazorat qilish ikki tomoni: ijtimoiy-iqtisodiy, tashkiliy texnik tomonlari o'zaro bog'liqligi. Ishlab chiqarishni boshqarishda, ishlab chiqarish samaradorligini oshirish va rag'batlantirishning zamonaviy usullari.

10-mavzu. Standartlar, mahsulotlar va xizmatlarni sertifikatlashtirish.

ISO – 9000 seriyasidagi xalqaro standartlar ko'rinishida aks etgan sifatni ta'minlash tizimining rivojlanish bosqichlari. Sertifikatlashtirishning maqsad va vazifalari. "O'zstandart" agentligining sertifikatlashtirish sohasidagi faoliyati. Sertifikatlashtirish ob'yektlari va sub'yektlari. Muvofiglik sertifikat va muvofiglik belgisini tasdiqlash tartibi. Majburiy sertifikatlashtirish. Mahsulotlar va xizmatlarni sertifikatlashtirish. O'zbekiston Respublikasining "Mahsulotlar va xizmatlarni sertifikatlashtirish to'g'risida"gi qonuni.

11-mavzu. Sifat ko'rsatkichlarini aniqlash usullari.

Sifat ko'rsatkichlarini o'lchash usullari. Ekspert usullar. Ekspertlar tarkibining ekspertiza natijalariga ta'siri. Isikavaning sabab – oqibat diagrammalari. Vazn ko'rsatkichlarini aniqlashning analitik usuli. Iste'mol va ishlab chiqarish qo'yilmalari. Kvalimetriya tushunchasi va sifatni baholashfagi jihatlari.

12-mavzu. Mahsulot sifatining tahlili.

Mahsulot sifatini nima va uni boshqarish. Mahsulot sifatini klassifikatsiyasi. Ekspertiza o'tkazishning sotsiologik usuli tushunchasi va turlari. Sifatning umumiy ko'rsatkichlari xususiyatlari. Pareto diagrammalari tushunchasi va afzalliklari. Ekspertiza o'tkazishning sotsiologik usuli. Sifatning umumiy ko'rsatkichlari. Pareto diagrammalaridan foydalanish.

13-mavzu. Jarayonlarni statistik tartibga solish.

Jarayon tushunchasi va xususiyatlari. $(\bar{x} - R)$ – kartalarni tuzish. Nazorat kartasi tushunchasi turlari. Nazorat kartasi tuzilish jarayoni. Buyurtmachining va ta'minotchining tavakkalchiligi. Binominal taqsimot va gipergeometrik taqsimot. Puasson taqsimoti.

14-mavzu. Tanlanma qabul qilish nazorati va o'lchashlarning sifati.

Qabul qilish nazorati. O'lchashlarning sifat. Sifat nazorati tushunchasi. Sifatni baholash uslubiyati. Qabul qilish nazorati rejasiining operativ xususiyatidan foydalanish tartibi. O'lchashlarning sifatini aniqlash. Randomizatsiya.

15-mavzu. Ishlab chiqarishni sertifikatlashtirish.

Ishlab chiqarishni sertifikatlashtirish ishlarini olib borish. Sertifikatlashtirishda ishlab chiqarishni tekshirishning namunaviy uslubiyotining tuzilmasi. Sertifikatlashtirish sxemalari va ularni tanlash. Sertifikatlashtirish sxemacini tanlash uslubiyoti. Ishlab chiqarishni sertifikatlashtirish. Ishlab chiqarish tizimining matritsasi. Ishlab chiqarishni tekshirishning namunali uslubiyotini matritsasi yordamida tutushtirish. Sertifikatlashtirish sxemalarining turlari. Sertifikatlashtirish sxemasini tanlash bosqichlari. U yoki bu sertifikatlashtirish sxemasidan foydalanishni aniqlovchi matritsani tuzish.

16-mavzu. Iste'molchilarning huquqlarini himoya qilish.

O'zbekiston Respublikasining "Iste'molchilar huquqlarini himoya qilish to'g'risida"gi qonuni. Iste'molchilarning jamoat birlashmalari. O'zbekiston iste'molchilar huquqlarini himoya qilish jamiyatlari federatsiyasi. Tovar (ish, xizmat) haqidagi ma'lumot. Iste'molchilarning hayoti, sog'lign, mol – mulki hamda atrof – muhit uchun xavf tug'diruvchi mahsulot ishlab chiqarganlik uchun javobgar organlar. Iste'molchiga nuqsonli tovar sotilganda uning huquqlari. Iste'molchiga nuqsonli tovar sotilganda u bilan hisob – kitob qilish tartibi. Iste'molchilar huquqlari himoya qilinishi uchun mahalliy hokimiyat organlari ishlar.

17-mavzu. Mahsulot sifatini nazorat qilish va baholash boshqaruvi.

Nazorat tushunchasi va klassifikatsiyasi. Sifat nazorati xususiyatlari. Mahsulot sifati nazoratiga ta'sir etuvchi omillar. Sifatni nazorat qilishning statistik usullari. Defekt nuqson darajalari. Tanlanma nazoratning rejalari va operativ xususiyatlari. Sifatni yo'qotishni baholash usullari. Verifikatsiya va validatsiya nima. "Olti sigm" tushunchasi.

18-mavzu. Mahsulot sifatini saqlash boshqaruvi.

[illegible]

¹¹ *ibid.*, 100-101. Sifat va shakl haqida boshqaruvni, sifat boshqaruvini ijtimoiv

siyosiy, diniy, vaxshlash, pulkari, sifat menejmentini ijtimoiy jihatlarini yaxshilash va xususiyatlarini, sifatini yaxshilash menejmentini. Milliy sifat menejmentini mukofotlari sifatini yaxshilash uchun motivatsiya. Biznes jarayonlari rejininjirigi va sifat menejmentida yangi axborot texnologiyalari. Tashkilotlarda logistika jarayonlarini tashkil etish sifatini oshirish.

20-mavzu. Sifat menejmenti tizimini joriy etish asoslari

Sifat menejmenti tizimini tatbiq etishning asosiy bosqichlari. Sifat menejmenti tizimini joriy etishda ichki auditni boshqarish protsedurasi va nazorat o'ltov vositalarini boshqarish. Iste'molchilar xuquqlarining davlat tomonidan ximoyalalanishi. Sifat menejmenti tizimini joriy etish samaradorligi.

III. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1-mavzu. Maxsulot sifati va sifatni boshqarishning nazariy asoslari.

2-mavzu. Bozor sharoitida sifat va raqobatbardoshlik.

3-mavzu. Korxona faoliyatini takomillashtirish.

4-mavzu. Faoliyatni yaxshilashga rahbarlik qilish.

5-mavzu. Tashkilotning faoliyatini takomillashtirishda boshqaruv xodimlarining ishtiroki.

6-mavzu. Faoliyatni yaxshilashda jamoaning qatnashuvi.

7-mavzu. Faoliyatni takomillashtirish jarayonida xodimlarni boshqarish.

8-mavzu. Boshqaruv tizimlarini takomillashtirish.

9-mavzu. Faoliyatni takomillashtirish jarayoniga taʼminotchilarni jalb qilish.

10-mavzu. Standartlar, mahsulotlar va xizmatlarni sertifikatlashtirish.

11-mavzu. Sifat ko'rsatkichlarini aniqlash usullari.

12-mavzu. Mahsulot sifatining tahlili.

13-mavzu. Jarayonlarni statistik tartibga solish.

14-mavzu. Tanlanma qabul qilish nazorati va o'lchashlarning sifati.

15-mavzu. Ishlab chiqarishni sertifikatlashtirish.

16-mavzu. Iste'molchilarning huquqlarini himoya qilish.

17-mavzu. Mahsulot sifatini nazorat qilish va baholash menejmenti.

18-mavzu. Mahsulot sifatini saqlash menejmenti.

19-mavzu. Sifatni yaxshilash menejmenti. Sifat menejmentini ijtimoiy ijjatlari.

20-mavzu. Sifat menejmenti tizimini ioriv etish asoslari

Amaliy mashg'ulotlarini tashkil etish bo'yicha kafedra professor o'qituvchilari tomonidan ko'rsatma va tavsiyalar ishlab chiqildi. Unda talabalar asosiy ma'rufa mavzulari bo'yicha olgan bilim va ko'nikmalarini amaliy masalalar, keyslar orqali yanada boyitadilar. Shuningdek, darslik va o'say yozib olinadigan qoidalarga e'tibor berib ularda kiritilgan mustahkamlashtiruvchi, taqqislovchi misollarni har bir mavzu uchun alohida yo'l xizmatid chap etish kerakligi ustida fikr almashinib, muvaffaqiyatli natijalar erishtiriladi.

Boshqa hamda "Tavsiya va boshqalar qarorlar tayyorlash, normativ huquqiyl hujjatlardan foydalanish va boshqalar tavsiya etiladi."

Ergebnis: Die meisten der 1000 Teilnehmer sind männlich, im Alter zwischen 20 und 30 Jahren, und haben eine Ausbildung oder einen Beruf. Die meisten Teilnehmer sind in der Region der Metropolregion Berlin lebend.

Avtorlarning fikrini qatʼiyan tavsiya etiladigan mavzular:

1. Sifat atamashning talili klumshi va tovar, mahsulot, sifat kategoriyalarning o'zaro bog'liqligi.
2. Sifat, va ehtiyoj qiymat va iste'mol qiymat kategoriyalarning mohiyati.
3. Mahsulot sifati tushunchasi va hozirgi zamonda mahsulot sifatiini ta'minlashning asosi muammosi.